

BLICHERNOTER

MEDDELELSER FRA BLICHER-SELKABET

Marts/april 2024

www.blicherselskabet.dk

OUVERTURE

Det er hvidt herude:

Kyndelmisse slaaer sin Knude
Overmaade hvas og haard -
Hvidt forneden, hvidt foroven,
Pudret tykt staaer Træ i Skoven,
Som udi min Abildgaard.

Det er tyst herude:

Kun med sagte Pik paa Rude
Melder sig den smaa Musvit.
Der er ingen Fugl, som synger;
Finken kun paa Qvisten gynger,
Seer sig om og hvipper lidt.

Det er koldt herude:

Ravne skrige, Ugler tude,
Søge Føde, søge Læ.
Kragen spanker om med Skaden
Højt paa Rygningen af Laden,
Skeler til det tamme Kræ.

Hanen sig opsvinger

Paa en Snemand; sine Vinger
Kladskende han sammenslaaer.
Krummer Halsen stolt og galer -
Hvad monstroe han vil den Praler?
Hvis endda om Tøe han spaaer!

Inderlig jeg længes

Efter Vaar, men Vintren strænges;
Atter Vinden om til Nord!
Kom Sydvest, som Frosten tvinger!
Kom med dine Taagevinger!
Kom og løs den bundne Jord!

Formanden har ordet:

At læse Blicher kan være mange ting.

Det kan være de "store". E Bindstouw,
Landsbydegnens dagbog, Hosekræmme-
ren og Sildig opvågningen.

Der er næsten altid en stor eller lille ting,
man ikke har tænkt over, selv om man
læser dem femte eller sjette gang. Og der
er de mange mindre kendte ting, som kun
danne udgangspunkt for en række ind-
læg her i Blichernoter.

Og så er der de ting, formanden vil slå et
slag for i denne omgang.

Fortsættes på s. 7

Vores formand sendte et udklip fra *Information*, der den 9.2 bragte Blichers digt på opfordring af Kristian Villesen, der var meget begejstret for Blichers vinterdigt, udtrykt i gode kommentarer. Jeg var dog ikke enig i hans konklusion, at 4. vers, det med hanen kunne undværes. I fjerde vers har vi netop Blicher, som hanen der råber op, og det varede da også kun 1½ år, før han stod på Himmelbjerget og forkyndte nye tilstande i Danmark. Red. E. Harbo

Kommentar af Henrik Ljungberg ang. Samhørighed: se side 19

Referat af Årsfest på Regensen Erik Harbo

Blicher-Selskabets årsfest 2023 i Regensens store sal

Vi samledes ca. 85 i Regensens Store Sal kl. 15:30. Inden havde den næsten fuldtallige bestyrelse stillet op og musikere og sanger øvet sig.

Selskabets formand Peder Porse bød velkommen og omtalte, hvorfor vi var på Regensen og ikke i Hofteatret (der er under restaurering). Men han var glad for stedet og for at vi havde fået lov til at være på Regensen, hvor Blicher også havde boet, omend i kort tid.

Derefter var der prisoverrækkelse til den tidligere formand gennem 34 år operasanger Erik Harbo. Porse motive-rede og omtalte prismodtagerens arbejde gennem årene. Derefter talte Paul Hüttel om, hvordan han var kommet i gang med at læse Blicher ved en opfordring fra sin kollega på Det Kongelige Teater i 1991 og om samarbejdet i bestyrelsen gennem årene, bl.a. med at informere skoleungdommen om Blicher (ikke altid lige nemt). Nuværende bestyrelsesmedlem lektor Dorrit Færk Møller holdt en smuk tale og udtrykte en varm tak for den hjælp formanden havde givet hende gennem mange år, hvor hun omtale ham "som den meget vidende formand" og gav eksempler på dette.

Derefter tog formanden igen ordet og udnævnte Bente Harbo til æresmedlem sammen med hendes mand. Prismodtageren brød ud i sang og begyndte med at lovprise sin kone Bente for hendes store hjælp gennem de mange år. Dele af hans tak kan læses i programmet for årsfesten, der også ligger på selskabets hjemmeside.

Derefter spillede professor John

Damgaard og hans datter Benedikte Damgaard en sonatine af Schubert, og det lød dejligt i det fine gamle lokale, der er velegnet til musik. Benedikte, der nu spiller i Det Kongelige Kapel, har en vidunderlig violintone, hvordan hun end bærer sig ad, så man forstår godt, at hun har opnået denne fine position og attraktive stilling.

Efter pausen var der først oplæsning ved Paul Hüttel, og vi fik 3. del af *De tre Helligaftener, Juleaften*, som Paul så ofte har læst, og præludiet af *Trækfuglene*.

Derpå spillede duoen igen en sonatine af Schubert og ikke et øje var tørt.

Erik Harbo introducerede operasanger Uffe Henriksen efter at have takket de to musikere og mindet om, at han havde gået på Musikkonservatoriet med John Damgaard.

Uffe Henriksen sang de gamle vægtersvers, der netop skal høres i centrum af København ved Rundetårn, og det fortsatte med Carl Nielsens *Maskarade* med Jeronimus' sang *Fordum var der fred på gaden* akkompagneret af Bente Harbo, der også spillede til aftenens fællessange. Derpå sang Uffe Henriksen *Den gamle lærkes efterårssang* (af Blicher) med melodi af Erik Harbo.

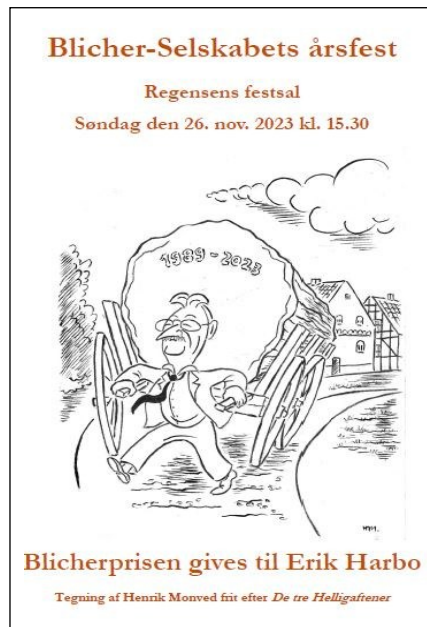
Erik Harbo sluttede med at fortælle om selskabets tur til Sverige i 2011 *I Blichers fodspor*, arrangeret af afdøde museumsleder Hans Kruse og hans kone Dorte Kaldal (suppleant i bestyrelsen) og det mindedes man ved at synge en duet fra *Ghuntarne*, der foregår i Uppsala, som Blicher også besøgte, *Herre min Gud, vad den månen lyser*.

Formanden takkede nu alle medvirkende og Regensens klokker og portner

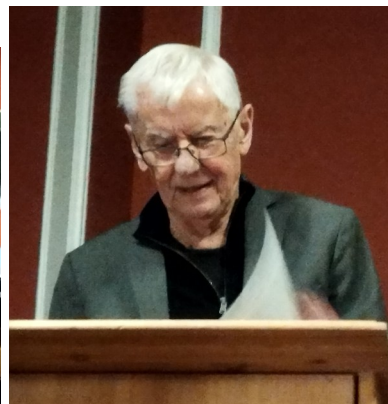
og med *Jyden han æ stærk å sej* kunne alle gå hjem i den kølige aften, hvor der var 0 grader, men ingen sne.

Bente Harbo tilføjer: Også for mig blev det til en enestående aften - en stjernestund. Omgivelserne: Den gamle Regens, gennemsyret af historie og kultur, de mange glade gæster, den fornemme hæder der blev mig til del, de eviggyldige Blicherord og -sætninger og så musikken! Jeg fornemmede næsten vægteren der gik sin runde ad St. Kannikestræde. Det hele løftet op i en anden dimension ved Schuberts musik, pragtfuld, poetisk og evig.

Stor tak til alle, der gjorde årsfest 2023 til noget helt særligt. Tak fordi jeg måtte blive en del af Blicheruniverset.

Illustrationer og fotos: Tegning af Henrik Monved. Foto af Formanden der byder velkommen. Bente Harbo der spiller til Uffe Henriksens sang og Paul Hüttel der læser.

Erik Harbo: *Tilbageblik* (trykt i programmet for årsfesten)

Da den 80-årige formand Felix Nørgaard ønskede at trække sig som formand for selskabet havde han allerede ved et bestyrelsesmøde i marts 1989 foreslået mig som ny formand (indvalgt i 1983), og efter kort betænkningstid sagde jeg ja.

Det kunne godt forenes med mit arbejde som operasanger på Det Kongelige Teater. Medlemmer af bestyrelsen på dette tidspunkt var foruden Nørgaard Poul Kristensen som næstformand, Gabriel Rohde som kasserer og sekretær, C.B. Andersen, Gordon Albøge, Marie Stoklund og Knud Sørensen. I flere år havde jeg hjulpet formanden sammen med bl.a. Marie Stoklund og Gabriel Rohde med praktiske og litterære spørgsmål.

Årsfesten i 1989 i Teatermuseet havde mange deltagere. Først modtog museumsdirektør Ulla Thyrring Blicherprisen, hyldet af Aksel Steensberg. Derefter et fint program med bl.a. Københavns Strygekvarteret. Joen Bille læste *Stakkels Louis* og Elsebeth Lund sang Ingemann- og Blichersange akkompagneret af Henrik Metz. Den afgående formand ridsede arbejdet op gennem de mange år, et arbejde, som altid havde været en fornøjelse for ham. I forbindelse med formandsskiftet kom han ind på foreningens tre formål: udgivelser af værker af og om Blicher, den ofte uddelte Blicherpris (i sin tid skabt af Jon Palle Buhl) og dernæst de mange arrangementer, som det var lykkedes at stable på benene igennem årene. Han takkede de mange bestyrelsesmedlemmer for deres arbejde, sluttede med at ønske den ny formand held og lykke i jobbet og sagde til sidst

”Tak for 38 år i Blicher-Selskabet!”

Bagefter var der smørrebrød i Folketingets restaurant, og her blev der holdt taler for den afgående formand. Næstformanden Poul Kristensen sagde med et blink i øjet, at det havde været nemt at være i bestyrelsen, da formanden regerede diktatorisk, men at hans eftermand var hans overmand i sang (Felix’ referat); jeg hørte det fra min plads, som om han sagde: ”der er en ting som Harbo er bedre til end du...”

Jeg har i min tid fået indført, at selskabet bl.a. holder medlemmerne ajour ved hjælp af vores hjemmeside blicherselskabet.dk, Blichernoter ca. tre gange om året, at vi afholder seminarer jævnligt, at vi samarbejder med nogle af de øvrige litterære selskaber, at vi hvert år giver vore medlemmer en publikation eller to ligesom i år, hvor de har fået syv Blichernoveller og et essay.

Til gengæld har vi ikke uddelt Blicherprisen så tit, som man gjorde før. Men nu vrir det med litterære priser, også dem der er meget større end Blicher-Selskabets 10.000 kr.

Der er mange ting, der er blevet sværere. Jeg sigter her til, at man ikke længere kan spise sin natmad på det utilgængelige Christiansborg, når man holder årsfest i Teatermuseet, at man skal give 60 kr. for at sende et brev, som er 8 dage om at komme frem, at post til udlandet koster næsten lige så meget som kontingentet, at vore medlemmer ligesom i andre selskaber er i 60+ alderen og at næsten ingen litterære skribenter og kritikere eller studerende ved universiteterne finder det formålstjenligt at være medlem af vort

selskab.

Jeg skal dog glæde mine tilhørere med et udsagn, nemlig at jeg har været meget glad og taknemlig for at være formand for vort gamle selskab i 34 år.

Det har givet mig og min kone Bente lejlighed til at lære mange mennesker at kende gennem årene.

Jeg vil takke vore mange bestyrelsesmedlemmer, Blichermuseerne i Jylland og deres medarbejdere for et godt samarbejde og vil sige en meget stor tak til de mange fonde, der har støttet os så rigeligt gennem årene. Desuden skal der lyde en stor tak til de mange kunstnere, der har illustreret og også ofte uden honorar optrådt ved selskabets arrangementer. Jeg forsøgte i en lang årrække at få hele Blicher indlæst på nettet ud fra *Samlede Skrifter* 1920-33, men kom aldrig igennem med det, så vi må nøjes med det vi har. At det så bl.a. er Blicher-Selskabets udgave fra 1982-83, der ligger til rådighed for det man kan læse på KBs net, er selvfølgelig glædeligt, men det kan og bør være meget mere.

Jeg vil slutte med at takke for Blicherprisen, æresmedlemsskabet for Bente og mig og et ønske for vores selskab, at det må få mange gode år. TAK!

Foto: Peder Porse

Foredrag om Blicher

I disse tider hvor vore klassiske digtere har det svært, er det vigtigt, at der overalt i samfundet, i foredragsforeninger, i oplysningsforbund og ved sog-nemøder også holdes foredrag om Blicher. Vores bestyrelsesmedlemmer har mange forskellige foredrag og ved meget om Blicher og hans værker. Ud over navnene på bestyrelseslisten Peder Porse, Marianne G. Hougaard, Per Vibskov Nielsen, Ivan Z. Sørensen, Erik Harbo, Dorrit Færk Møller og Mads Jacob Iversen har vores tidligere medlem af bestyrelsen lektor Henrik Ljungberg foredrag om Blicher. Forfatteren Jens Kristian Lings er også en kendt foredragsholder med Blicheremner. Kontakt via Blicher-Selskabets hjemmeside under bestyrelsen eller over nettet.

Farvel til lederne af Malvinas hus Spentrup

Birte Enevoldsen fortæller:

Det var en tilfældighed, at jeg blev kystode i Malvinas Hus. Der skulle være 4 af dem. Jeg passede på det tidspunkt en lille pige, hvis mor var ansat i den bankafdeling, hvor min mand var chef. En dag kom hendes mand, som var skolelærer, ind og spurgte, om det var noget for mig. Jeg sagde først nej, fordi jeg syntes, at jeg manglede indblik, men sagde til sidst ja. Det har jeg aldrig fortrudt og er læreren, Niels J. Borgholm, evigt taknemmelig for!

Hvor har jeg dog været glad for det, at komme ned i huset til enkeltbesøgende, selskaber og udstillere. Man møder mange glade mennesker. Det er et spændende arbejde og en dejlig afveksling fra det kedelige køkken- og rengøringsarbejde derhjemme. Jeg synes, det gav mig et lift. Derfor har jeg også svært ved at sige endelig farvel til det. Jeg blev meget overrasket, da jeg i 2008 blev udnævnt til æresmedlem i Blicher-Selskabet, hvor jeg var i København og modtog beviset. Malvinas Hus fik også en initiativpris i 2008 fra Randers Amtshusholdningsselskab. Jeg har været ansat som husets pedel og daglige leder i mange år, hvilket medfører, at jeg også holder opsyn og gør rent. Vi sælger i Huset også en del velskrevne bøger på Blicherselskabets vegne.

Malvinas Hus blev i 1979 totalt restaureret, hvorefter Blichers effekter blev flyttet fra Præstegården i Spentrup til det nyrestaurerede Hus i 1982.

Bent Enevoldsen fortæller:

Jeg, Bent, Birtes mand, blev af en politiker i Purhus Kommune spurgt, om jeg ville overtage Husets regnskab. Vi var så fælles om det i 2002, jeg overtog i

På fotoet ses Birte Enevoldsen med sin mand Bent og den nye formand Else Marie Bülow med sin mand

2003. Der skete herefter det, at Purhus Kommune blev sammenlagt med Randers i 2007. Randers Kommune overtog Malvinas Hus, og betaler alle udgifter på bygningen og kustodernes lønninger. Blichers effekter ville man ikke direkte overtage, men vi har haft et godt samarbejde med Sonja Østergaard og Danielle Demant, som har hjulpet os med gode råd og økonomisk, når det har været nødvendigt. Jeg fortsatte med at passe regnskabet og har sendt det ind til den nye Kommune hvert år. 10 års kopier beror i Huset. Jeg har også støttet Birte med at indsende pressestof og annoncer til 4 aviser. Blandt andet vedr. kunstudstillinger m.v., som Birte skaffer ca. 6 af hvert år efter at have fundet emner og kontakter.

Blichers Mindestue i Malvinas Hus er nu efter gældende regler fra regnskabsåret 2023 omdannet til en forening med CVR nr. 43282131, som formanden og jeg (Bent) fik indhentet med det sæd-

vanlige bøv! og en nem konto i Sparekassens afdeling i Spentrup. Denne forening blev dannet af 3 af de 4 kustoder, Else Marie Bülow (som formand), Bente Marthedal, (kasserer), Mie Wedel (næstformand). Jeg (Bent) tillod mig at give den navnet: **Foreningen til bevarelse af Blichers Mindestue i Malvinas Hus** (den kan evt. ændres). Jeg og Birte er meget glade for, at de påtog sig opgaven og vil gerne samarbejde med foreningen, hvis der er spørgsmål.

Birte og jeg siger tak til Blicherselskabet og formand Erik Harbo og frue for de mange års kontakt og regner med, at vi stadig kan tale sammen.

Fortsat fra forsiden: Alt det andet! Små og store ting, som jo ikke er skrevet uden grund. Det er alt fra lejligheds-sange, indlæg i avisen, både dem i Randers, Viborg, og nogle længere væk. Om næsten alt. Store og små ting, der har været forbi studerekammeret bag entredøren. For det var i Randerstiden, dette fyldte mest i Blichers aktivitet.

Og det var ikke om høravl, vekseldrift og fårefolde alt sammen. Ikke, at det ikke var vigtige emner i tidens landbosamfund. Men der er massevis af små ting, man normalt heller ikke forbinder med en præsts dagligdag. Og ganske ofte med en snært af ironi. Som da SSB i et læserbrev i Jyllandsposten i maj 1840 beskriver problemet vejvedligeholdelse i sit sogn. Han gør det ikke med præstebillerne på. Nej. Han får med lune og snedighed peget på, at det ikke var det største problem, om præsten væltede og brækkede halsen. Man kan få 10 for én i hans sted! Nej, opgaven for landevejvæsnet er derimod at sikre vejene, så man kan hente jordemoderen, der bor til leje i Spentrup, da hun hverken har

kunnet få hus eller jord. Jordemødre skal hentes i en fart, og oftest om natten! Og selv om den lokale efter mange års praksis har fået megen øvelse i væltnin, har hun hverken sit eget eller barselkonernes liv assureret.

Læs f.eks. om verdens ottende vidunder!

Eller den stadig relevante nærmest politologiske artikel fra samme avis i februar samme år om forskel og fordele ved henholdsvis kollegialstyre og ministerstyre. Blicher er inde i fasen efter Sverigesrejsen, hvor han oftere og oftere tænker over, at landet kunne styres af andre og på en anden måde. -En sidebemærkning: Har man set filmen om kaptajnen og Ann Barbara (*Bastarden*), husker man fra indledningen, hvordan kun tilfældigheder og stædighed fra kaptajnens side gør, at han kommer igennem til kongen med sit projekt. Hele den daværende regering (kollegiestyret) modarbejder ham.

Men hvor finder man det? Novellerne mm. er jo samlet i en række udgaver. Men det her. Det dagligdags?

Sprog- og Litteraturselskabet udgav under Jeppe Aakjærs ledelse i en stor del af tiden de 33 bind med *Samlede Skrifter*. Man fandt næsten alt - det er meget begrænset, hvad der er dukket op senere i hvert fald.

Især bind 33 med de omfattende registre og henvisningen til noterne kan anbefales. Men hav de øvrige 32 bind inden for rækkevidde. For man bliver grebet af det.

Er der medlemmer, der er interesseret i et sæt af værkerne, så ret henvendelse til formanden. Der er kun en forpligtelse: Man skal det næste år levere to indslag i kommende numre af *Noter*.

Peder Porse
(NB: redaktøren har også et ekstra sæt)

"Tak for din Tasso!" af Ivan Z. Sørensen

Blicher til Ingemann: "Endnu engang Tak for din Tasso! Jeg har læst den anden gang med uformindsket Glæde, thi Vemods Glæde er een af mine beste. Gud velsigne, opholde og styrke din Aand!"

Hvem er denne Tasso som Ingemann skriver om, og som Blicher vemodigt frydes ved?

... Verden er just klog, ja det er just Forstandens gyldne Tid, naar Digterne i Daarekisten sættes.

Og man har Ret: En Digter hører før i Daarekisten hjemme end i Verden.

Sådan siger figuren Torquato Tasso i Ingemanns skuespil *Tassos Befrielse* fra 1819. Replikken er rammende for en udbredt kunstopfattelse i begyndelsen af 1800-tallet: her blev italienske Torquato Tasso personifikationen af den romantiske idé om, at galskab og digterisk genialitet er nært beslægtet. *Furor poeticus* kaldes det, forstået som digterens guddommelige inspiration.

Torquato Tasso (1544-95) var hofpoet ved det sprudlende renaissancehof i fyrstedømmet Ferrara under fyrst Alfonso II af slægten Este. Tassos store epos, *Gerusalemme liberata* fra 1581, er et af den europæiske verdenslitteraturs hovedværker. (Dansk forkortet oversættelse ved Christiana Dagaard: *Det befriede Jerusalem*, 1884; tidligere deloversættelser af bl.a. Jens Baggesen og Malthe Conrad Bruun; talrige referencer til Tasso og hans digt hos danske

romantiske digtere, især Schack Staffeldt).

Gerusalemme liberata er et helteedigt, skrevet i forlængelse af og med referencer til klassiske værker fra bl.a. Homer og Vergil til Dante og Ariosto, sidstnævnte Tassos umiddelbare forgænger, også ved hoffet i Ferrara. Hvor Ariostos *Orlando furioso* (1534) handler om striden mellem kristne og muslimer på Karl den Stores tid (800-tallet), så er vi med Tasso i det første korstog i 1099.

Her, ved belejringen af Jerusalem, ud kæmpes drabelige kampe mellem kristne riddere og muslimske krigere, også kvindelige. Men krigshandlerne er kun den ene handlingstråd, den anden og nok så berømte er kærlighed, forførelse, glødende lidenskab... Alt sammen spændt ud i kosmisk drama mellem Gud og Djævelen, de kristne og muslimerne.

"Hos den italienske højrenæssances digtere Aristo og Tasso møder vi en udvikling af individualismen, der lader lidenskaben sprænge den logiske holdning. ... Fremstillingen af den ekstreme lidenskab fører ud over renaissanceen," understreger Hans Mølbjerg.

Tassos udødelighed skyldes imidlertid ikke bare hans værk, men også historien om hans omtumlede liv, inklusive syv år i en celle på hospitalet Sant'Anna i Ferrara. Hans liv og værk er i århundrederne efter hans død blevet fortolket, dyrket og bearbejdet i utallige kunstværker og -former: i billedkunst,

opera og symfoni, drama og lyrik og film. Ligesom enhver romantisk digter med respekt for sig selv og sit kald, og mulighed for det, fulgte i Tassos spor på rejser i Italien. F.eks. Ingemann og H.C. Andersen.

Tancredi og Clorinda

Lad os i første omgang se på Tassos epos. Det består af 20 sange med et varieret antal strofer i versformen *ottava* (strofer med otte jambiske verslinjer). Hvad digteren har på hjerte, anslås, på traditionel vis, i de første verslinjer:

Om Korsets Vaaben og om Kampens Ære,
Om Troens Sejr, om Heltes Høvding bold,
Som fried Kristi Grav, min Sang skal være;
Gud var i Raad og Daad ham Hjælp og Skjold;

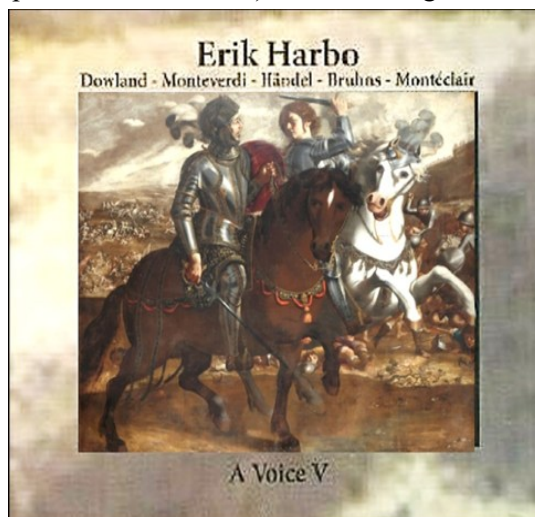
De kristne "Heltes Høvding" er Godfred af Bouillon (1060-1100), som historisk korrekt er anfører i den afgørende kamp om Jerusalem i 1099 i Det første Korstog. Blandt hans tapre krigerer er Tancredi (1072-1112). Vi hører i digtets indledning, at Tancredi ved en tidligere lejlighed mødtes kort og tilfældigt med den muslimske heltedomme "Skjoldmø", Clorinda:

Han rasted ved en Kildes grønne Bred,
Da kom en Jomfru til hans Hviles Sted.
...

Han saa, han elsked brat den Jomfru klar;
En Skjoldmø var hun, Sværd og Rustning bar,
...
Thi Hedning var hun, fulgte Krigens Færd
For Mahomed og Fædrelandets Tilje;

(1. Sang, 36-38, Daugaards overs.)

Senere, under de kristnes belejring af Jerusalem, tørner de sammen i en skæbnsvanger tvekamp uden for bymurene, begge harniskklædte og uigenkendelige for hinanden (dvs. ikke som på maleriet nedenfor). Indtil endelig

Paolo Finoglio, *Clorinda angriber Tancredi*, 1640, Castello di Coversano (Bari)

Tancredi får ramt sin modstander dødeligt. Han aftager hjelmen (med mere) – og opdager, oh rædsel! sin elskede, der er ved at udånde. Hendes sidste ønske

Sisto Badalocchio, *Tancredi døber Clorinda*, 1609-10, Palazzo dei Musei (Modena)

er, at han vil døbe hende med vand fra en nærliggende kilde. (Læserne og Clorinda selv, har faktisk, lige før tvekampen, fået at vide, at hun i virkeligheden var datter af en kristen etiopisk konge).

Komponisten Claudio Monteverdi (1567-1643) har sat musik til flere af Tassos digte/madrigaler. Ved en privat karnevalsfest i Venezia i 1624 lod han opføre den her nævnte scene fra Tassos epos, *Il combattimento di Tancredi e Clorinda*. Det var en madrigal (på 25 minutter), hvor sangen, der nøje følger Tassos tekst, fremføres af en fortæller eller *narratore* (tenor) og de to kombattanter (tenor og sopran); akkompagneret af tidens foretrukne instrumenter, bl.a. chitarrone (theorbe) og cembalo. Monteverdi anfører selv, hvordan musikken lydmæssigt skal formidle sværdekampen og kombattanternes sindstilstand, i og med hans opfindelse,

stile concitato, bl.a. med *pizzicato* (strengene knipset med fingrene) og *tremolo* (sitrende gengivelse af samme tone). Hensigten, at bevæge/ophidse tilhørerne, lykkedes til fulde dengang i Venezia: det højadelige karnevalspublikum var rørt til tårer.

Monteverdis Tasso-scene blev opført i Det kongelige Teaters Komediehuset, med Erik Harbo i den krævende fortællerrolle, og igen opført og optaget i Nyvangskirken i Kalundborg i 1980.

Rinaldo og Armida

Det er imidlertid en anden kærlighedshistorie fra *Gerusalemme liberata*, som især har vundet genklang i musikhistorien: den mellem Rinaldo, én af digtets ypperste helte, og Armida, en heks udsendt af Satan selv for at forstyrre de kristnes anslag.

Den Guds og Menneskers evige Fjende sendte
Armida hen midt blandt de kristne Helte;
...
De Blikket mod den Underfulde vendte,
Mens Hjærterne som Vox de følte smelte...

(4. Sang, 11, Daubjerg)

Armida ankommer som en *femme fatale*, men smelter selv, da hun har fået Rinaldo i sit net og ført ham til sit eventyrdomicil og forført ham fra sans og samling. Den danske Carlo bliver

sammen med Ubaldo sendt afsted for at redde ham. Undervejs forsøges de standset af underskønne nymfer, men de når frem til eventyrhaven:

I Græsset henstrakt hun, og han hos hende.

For Barmen adskilt daler Sløret ned...
Mod Elskeren er Smilet nedad sendt,
Fra hendes Skjød hans Aasyn opad vendt.

...

Han smelter i sin Ild, lig kjælen Due
Hans Kys hun suger; da, som dø han vilde,

Han sukker dybt, som vil han Sjælen sende

I hende over – Alting se de Tvende.
(16. Sang, 16-18, *Daubjerg*)

Det lykkes Carlo og Ubaldo at få bragt Rinaldo til fornuft; han rejser med

dem hjem til fortsat kamp – til Armidas store fortrydelse. Rasende samler hun underverdenens djævelskab om sig og begiver sig afsted til kamp på liv og død mod Rinaldo og co. Da hun ser at slaget er tabt, flygter hun. Rinaldo efter hende; og han får hende standset, inden hun når at dræbe sig selv.

Han løsner Kjortlen over hendes Barm;
med Armens Kraft han holdt den faure fast.

Og hun overgiver sig, til Rinaldo og kristendommen, med Marisas ord til Gabriel: "Ecco l'ancilla tua" – 'Her er din tjenerinde' (20. Sang, 136, *Tasso*).

Godfred og hans krigere indtager i diktets sidste strofer Jerusalem. De

kristnes blodige massakre mod byens muslimer og jøder, som historiske kilder skildrer, den antydes hos Tasso: "corre di tenda in tenda il sangue in rivi" – 'blodet strømmer fra telt til telt i floder' (20. Sang, 143, *Tasso*). Så foruroligende slutter den danske *Jerusalems Befrielse* ikke.

Den tvetydige, lidenskabelige, farlige Armida er utvivlsomt den figur i Tassos værk, der har tiltrukket sig størst interesse. Ikke mindst hos operakomponisterne, der har ladet sig inspirere af dén historie. F.eks. Händels *Rinaldo* (1711) og så ellers *Armide/a* af bl.a. Lully (1686), Vivaldi (1718), Gluck (1777), Haydn (1784), Rossini (1817), Dvořák (1904), Judith Weir (2005). Også Niels W. Gades *Korsfarerne* (1865), der blev en folkelig dansk succes, har Armidas trylleries i fokus: "Rinaldo – han daares skal!"

Torquato Tasso havde alvorlige kvababelser over det værk, han havde skabt. Godt hjulpet af samtidens litterære kritikere og ikke mindst den ufordragelige atmosfære, som 1500-tallets Modreformation skabte. Den katolske kirke satte stramme regler for, hvad man måtte sige og tænke – med konstant og brutal forfølgelse af anderledes, dvs. reformatorisk, indstillede individer og bevægelser. Tasso opsøgte selv flere gange inkquisitionen for at sikre sig, at han ikke havde overskredet de givne grænser – f.eks. ved at lade de kristne helte forblændes af hedenske

kvinder. Hans bog kom ganske vist ikke på *Index* (kirkens opstilling af forbudte bøger). Ikke desto mindre fik han selv i 1593 udgivet en ny "revideret og korrigeret" udgave, *Gerusalemme conquistata*. Men den vandt slet ikke samme genklang som originalen.

Kunstneren der lider for sin kunst og tro

Det var ved Alfonso II's hof i Ferrara, at Tasso som ung succesfuld digter vandt sig sympati og kvindehjerter, skrev hundredvis af kærlighedsdigte, og hvor han i 1575 fuldendte *Gerusalemme liberata*. Men det var også her, han åbenlyst viste tegn på mental forstyrrelse og kom grueligt galt afsted, så fyrsten spærrede ham inde som gal i en fængselscelle i hospitalet Sant' Anna. I syv år. Fra 1579-86.

Hvordan kunne det gå så galt? Manden er, ligesom hans værk, blevet tolket og udlagt i utallige kunstneriske værker. Tarquato Tasso blev en myte, en legende, hvor opmærksomheden især var centreret om hans lidelser i dårekisten – og om anledningen til hans anbringelse her: Var det en utidig kærlighed til fyrstens søster, Eleonora (= Leonora)? Hans utilregnelighed og adfærdsvanskeligheder ved hoffet? Hans selvoptagethed? Hans galskab? Men fremfor alt blev han set som digteren, der på den ene side skulle hædres af sin samtid med laurbærkrans i Rom (han døde dog kort tid før den store

Francesco Hayez, *Rinaldo og Armida*, 1812.
Gallerie dell'Accademia (Venezia)
Bemærk den lurende Carlo i øverste-højre hjørne!

dag!), mens han på den anden side måtte lide på grund af omverdenens uforstand og manglende forståelse for den guddommeligt inspirerede kunstner.

Hvad der virkelig skete i 1579, kommer man nok tættest på at få noget at vide om i Angelo Solertis Tasso-biografi fra 1895. Myten, som digterne skriver på, er imidlertid baseret på biografien fra 1621 af Tassos nære ven, Giovanni Manso (som er én af hovedpersonerne i Ingemanns skuespil fra 1819). Goethe nåede i den endelige udgave af *Torquato Tasso* (1890) at kunne inddrage materiale fra Pierantonio Serassis biografi (1785).

Alle Tasso-digterne har Tassos ophold i dårekisten som omdrejningspunkt – på en eller anden måde. Her begyndelseslinjerne i Charles Baudelaire's sonet, skrevet i 1842 (i Sigurd Swanes oversættelse, 1921):

Sur *Le Tasse en prison* d'Eugène Delacroix 1842 / i: *Fleurs du mal*, 1857

Laset i Fængsel, med Feber i sit Blod
gemmende et Manuskript ved sin ry-
stende Fod,
måler Digteren med øjne, der skinne
i Rædsel, Svælget, hvor hans Sjæl
skal forsvinde.

Engelske Lord Byron besøgte Ferrara den 19. april 1817. Her satte han sig i Tassos celle, satte sig så at sige i hans sted, og skrev her – som med den

fængslede stemme – digtet *The Lament of Tasso* (247 verslinjer i ni afsnit). Som titlen angiver, er hele digtet en beklagelse, nemlig over den uret, der er overgået ham. Og skylden herfor? Årsagen til hans fængsling? Kærlighed!

Et centralt element i Tasso-myten er digterens kærlighedsforhold til Fyrst Alfonsos søster, prinsesse Leonora. Og selv om det allerede (med Serassis Tasso-biografi fra 1785) var kendt, at der ikke var meget kød på den historie, så var og er det et kærlighedstema. Så sandelig også for Byron:

...they called me mad – and why?
Oh Leonora! Wilt not *thou* reply?
I was indeed delirious in my heart
To lift my love so lofty as thou art;

But still my frenzy was not of the mind:

I knew my fault, and feel my punishment

Not less because I suffer it unbent.

That thou wert beautiful, and I not blind,

Hath been the sin which shuts me from mankind (*vers 48-56*).

The Lament of Tasso er et eksempel på Byrons karakteristiske lyriske stil, hvor han eksponerer sig selv og sit temperament gennem indlevelsen i en anden genial digters (tænkte) tale.

Lidelsen, ensomheden, de sjælmartrede medfangers skrig, "Which echoes Madness" (90), omverdenens ynkelighed og fjendtlighed – tilbage kun den insisterende vished om, at hans og Leonoras navne for evigt vil være forbundne (244-47). Eftermælet sikret, i og med poesien, men også cellen, dårekisten:

For I have battled with mine agony,
And made me wings wherewith to overfly

The narrow circus of my dungeon wall,
And freed the Holy Sepulchre from thrall (20-24).

Hvor Ferrara og Alfonso vil ende i glemmebogen, så gør Byrons Tasso "A future temple of my present cell, / Which nations yet shall visit for my sake" (219ff).

Besøge cellen, det gjorde de så, romantikerne, hvis de kunne. Som Lord

Byron gjorde i 1819. Men H.C. Andersen – han skriver i sin dagbog 18.4.-

1834: "Ferrara er en stor By... Volden gaaer rundt om. Tassos Fængsel saae vi da ikke, men rullede afsted."

Stik af Tasso i den danske *Jerusalems Befrielse* – her laurbærkronet, som han aldrig blev i virkeligheden,

Tassos befrielse?

Det var tyske Johann W. Goethe, der med sit skuespil fra 1790 gjorde *Torquato Tasso* til en litterær figur. Og det var ham, de senere romantikere i vidt omfang skrev sig op imod. Alle Tassodigterne bruger *deres* Tasso til ikke mindst at skildre deres egen situation, deres eget temperament, deres egen tilværelsesopfattelse. Også Goethe. Hans højt berømmede skuespil er et eksem-

plarisk udtryk for den såkaldte *weimarklassicisme*. Den var, med Goethe og Schiller som frontfigurer i den samtidige litterære debat, et forsøg på at balancere mellem det meget følelsesmæssige (Sturm und Drang-bevægelsen og romantikken) og oplysningstidens fornuft. Det er præcis det dilemma, der udspilles i stykket i konflikten mellem det følelsesladede digtergeni Tasso og statsmanden Antonio, ansat hos Alfonso.

Goethe holder sig som udgangspunkt til Tasso-legenden. Stykket foregår i 1577, dvs. før Tassos indespærring, men lægger op til den. Det starter med megen tale om den laurbærkroning i Rom, som digteren kan se frem til efter at have færdiggjort *Gerusalemme liberata*. Det er prinsesse Leonora, der fører an i lovprisningen af digteren, men som en anden af kvinderne påpeger: ”En krans af laurbær er mere tegn på lidelse end lykke” (vers 2040). Overfor prinsessen gør Tasso sig til med sit valgsprog: ”alt frydefuldt er tilladt!” Hun foreslår ham at ændre det til: ”alt sømmeligt er tilladt!” (vers 996-1022). Men – han kan ikke styre sig, lægger ved en senere lejlighed an på hende, hun iler væk, just som Alfonso med følge kommer til: ”Han er afsindig. Hold ham fast!” (v. 3284-87).

Embedsmanden Antonio, som er Goethes talerør, irettesætter digteren: ”Du aner ikke, hvem og hvor du er” (1387). Og belærer ham: ”Og synes du at miste helt dig selv, / da sammenlign dig!

Indse, hvad du er!” (v. 3421-22).

Erik. A. Nielsen, som har oversat Goethes stykke og introduceret det (2005), opsummerer: ”De to så forskellige mænd burde have været skabt som én person, der til den ene side rakte højt op i poesiens ideale riger og på den anden side forbandt sig med det sociale og politiske liv.”

Goethes skuespil er færdiggjort på hans rejse til Italien (1786-88) og er tydeligvis en selvspejling, idet Goethe drejer historien, så den matcher med hans egen identitetsproblematik i bestræbelsen på at få et sit eget digterliv til at harmonere med pligten, omverdenen, virkeligheden – som embedsmand i Weimar.

Georg Brandes fastslår: ”Goethe havde af Hoffet i Ferrara, (...) hvor Renæssancetidens Lidenskab og Haardhed trives, gjort et smaatysk Weimar, paa alle Punkter styret af det 18de Aarhundredes mest fintfølende Humanitet; Byrons Blik tiltrækkes magnetisk af hvad der for ham staar som Ferrara-Hertugens oprørende Barbari, og hans Digt forvandler sig til en Anklage mod fyrstelig Uretfærdighed og Magthavertyranni” (s. 559).

Ingemann færdiggjorde, som Goethe, sit Tasso-digt på sin Italiensrejse (1818-19), men på vejen derved styrede han omhyggeligt uden om Weimar. Goethe og hans Tasso var på ingen måde Ingemann & hans romantiske åndsfællers kop te. Selvom Goethe med hensyn til mange konkrete ele-

menter var Ingemanns kilde (foruden Giovanni Manzos Tasso-biografi).

Titlen *Tassos Befrielse* er sigende. Skuespillet begynder i cellen i Sant’Anna i en samtale mellem Tasso og hans ven, hoflægen (og hans senere biograf) Giovanni Manzo. Og det slutter i ”En Celle i St. Onofrio Kloster” i Rom, hvor Tasso dør, som sagt: lige før hans skulle være laurbærkronet.

Hos Ingemann følger vi altså Tasso, også efter at han er sluppet ud af fængslet i Ferrara. Vi får hans livs med- og modspillere, den elskede Leonora og den overordnede skurk, Antonio, trukket endog meget tydeligt op. Som når sidstnævnte fastslår:

... Hvad har vel mere klart
Beviist hans Galskab, end hans rase-
sende
Dumdristige Sonetter til Prindsessen,
For ei at tale om Comedien
Han spille her med hende for os Al-
le.

Cellen, fængslet er, ligesom den jordske verden som sådan, symbol på den outsiderskæbne, der er en romantisk digter givet, han

vandre jo som Gjenfærd over Jorden
Og smile ad de Dødeliges Møie
Al deres Viisdom tykkes os kun
Tant;
Vi kan ei tage Borgerskab iblandt
dem.

Tilsvarende er galskaben symbol på ’befrielsen’ fra denne verden, på poe-

siens vinger, ligesom hos Byron:

Tasso:

Flyv salig, min Aand! Den evige
Kjærlighed vinker. (døer)

Giovanni:

Den høie Aand med Seierssang har
svunget
sig til sin Himmel. Vennen staaer tilbage ...
Beundring ei, men Kjærlighed du
søgte.
Fred med dig, Ven! Jeg skal dit Billede male
for fjerne Slægt, mens om din brystne Harpe
jeg breder Kjærlighedens Stjerneslør-
O! medens Hjerter slaae – din Sang
ei døer.

Inden sin død får Tasso underretning om, at hans elskede Leonora er død (hun døde i virkeligheden i 1581, mens han var i cellen). Jørgen Breitenstein opsummerer handlingen i *Tassos Befrielse*: ”Et elskende par skilles i denne verden af uovervindelige magter, men ser frem til en forening efter døden”. (78)

Til cellen i Ferrara valfartede digterne. Men også til Tassos fødested i Sorrento – og hans gravsted i Rom. H.C. Andersens tegning med påskrift:

Ved Tassos Grav i Sankt Onofroi Kloster den 24 Jan 1834

– Este! - Tasso is their glory and
their shame / Byron. [Citat fra *Byrons Child Harold's Pilgrimage, IV, 36; 1818*]

For Digteraanden her jeg
knæler ned
Din Feil alene, var kun –
Kjærlighed!

Tassos befrielse fra denne verdens kvaler og fortrædeligheder er også karakteristisk for digteren Tasso sat i musik. Gaetano Donizettis opera *Torquato Tasso* (1833) slutter med, at digteren i sin celle kan se fortrøstningsfuld frem til ærefuld oprejsning, trøstet og opildnet af koret:

CORO

Kom til Tiberen: græd ikke;

Æren løfter dig.

TORQUATO

Ja: når æren kalder

flyver jeg til Tiberens bredder...

Bliv ikke fornærmet, o cæsarer;

der er også en laurbærkrans til mig.

CORO

Skynd dig! Den grumme skæbne
ændrer sig til sidst for dig.

Franz Liszt' symfoni *Tasso: Lamento e trionfo (Klagesang og triumf)* blev skrevet som en ouverture til Goethes *Torquato Tasso* ved en opførelse i Weimar i 1849, hundredåret for Goethes fødsel. Ved en omarbejdelse af symfonien i 1854 medgiver Liszt, at han faktisk er nok så inspireret af Byrons klage – hvor han dog i finalen svinger sig op i befrielsens triumf. Vemod blev til sejr vendt. Som hos Donizetti og Ingemann! I et forord til symfonien fortæller Liszt om, hvordan han, for at kunne gengive Tassos sindsstem-

ninger i musik, indlevede sig i hans lidelser i Ferrara for til sidst at følge ham i ånden til Rom, "the Eternal City, which crowned him with fame and thus pays him tribute both as martyr and as poet."

Udvalgt anvendt litteratur – til videre fordybning:

Torquato Tasso: *Jerusalems Befrielse*, ved Christene Daugaard, 1581/1884

Johann Wolfgang von Goethe: *Torquato Tasso* (1790), ved Erik A. Nielsen, 2005

Lord Byron: *The Lament of Tasso*, 1817

B.S. Ingemann: *Tassos Befrielse. Et dramatisk Digt* (1819), ved Niels Kofoed, 1998

Breitenstein, Jørgen: "Ingemann og Tasso", i: *Danske studier* 1964

Gammelgaard, Lasse R.: "Torquato Tasso på (kryds og) tværs. Om romantiker-

nes *furor poeticus* i litteratur, kunst og musik", i: *Kultur & Klasse* 47.127 (2019)

Harbo, Erik og Niels Kofoed: *Min hjertel-*

skede ven: venskabet mellem Ingemann og Blicher. Red. Erik Harbo. Blicher-

Selskabet og Gyldendal, 2007

Kastbjerg, Kirstine Marie, *Reading the*

Surface: The Danish Gothic of B.S. Inge-

mann, H.C. Andersen, Karen Blixen and

Beyond, i: *Scandinavian Studies* 2013

Nexø, Tue Andersen: "Satan tager ordet",

i: *Kultur & Klasse* 92 (2001)

Jens Frydendal ny bog om Hald Hovedgaard og kunsten

Efter et par ord om vores tidligere samarbejde (Erik Harbo: "Frøkenen på

Hald") skriver Jens Frydendal:

Sagen er den, at jeg efter Erling Greve Kristensens død i 2018 har påtaget mig at videreføre

hans arbejde med at registrere malerier og anden billedkunst fra Hald Sø. Registranten indeholder p.t. 566 værker af godt 200 kunstnere. Jeg er ret langt med en bog, der fortæller om billederne lige fra prospektet fra Reesens Atlas fra ca. 1676 til Sergei Sviatchenkos nyeste kol- lager, der efter hans eget udsagn er inspireret fra Hald Sø.

De første egentlige malerier fra Hald er Charlotte Amalie Schinkels, og i den forbindelse har jeg tænkt at bringe eksempler på illustrationer fra Blichers noveller om bl.a. "Eneste Barn" og naturligvis "Jøderne på Hald", der er illustreret af ikke mindre end 4 illustratører.

Bl.a. de fine fotogravurer udført af Jette Jørgensen til "Frøkenen på Hald" bl.a. det, hvor den niårige Steen Blicher står og lurar ved døren og det, hvor den gamle digter står ved søbredden og ser over mod Inderøen, mens han formodentligt tænker: "Ak, hvor forandret?"

Lige et par ord om min baggrund for

at beskæftige mig med Hald-billederne:

Jeg var fra 1991 til 2016 leder af Naturskolen ved Hald, hvor jeg havde et tæt samarbejde med Erling Greve om projektet. Vi har ved flere lejligheder holdt foredrag sammen om emnet og drukket et anseeligt antal kopper kaffe ved køkkenbordet, hvor Erling øste ud af sin stort set udtømmelige viden om emnet. Jeg gik på efterløn i 2016 og efter Erlings død i 2018 opfordrede hans enke Maja Handskemager mig til at overtage Erlings righoldige materiale og arbejde videre med det.

Det er et arbejde jeg går lidt til og fra, og jeg oplever ofte at folk henvender sig med nye oplysninger om billeder og kunstnere. Alligevel er jeg vel nået dertil, at jeg gerne vil have bogen rundet af, så nu er jeg gået i gang med det hårde arbejde med at skaffe tilladelser og gode kopier af billederne. Det er værre med de store oliemalerier, hvor jeg på et tidspunkt skal have allieret mig med en professionel fotograf. Et spændende arbejde, som udfylder en god del af min pensionisttilværelse.

Jeg er kommet vældig langt her sidst på året 2023. Min plan er at få bogen helt færdig, så den kan være i handlen sidst på året - men vi pensionister skal være varsomme med at love for meget.

Hvad angår titlen, så flytter jeg stadig lidt om på ordene: Ved seneste optælling var jeg oppe på 601 værker af 206 kunstnere.

Til medlemmerne: Vi udsender denne gang det korrekte tryk af Henrik Ljungbergs essay *Samhørigheden*. (Der var en trykfejl på forsiden)

Kommentar af Henrik Ljungberg: På foranledning af forfatteren til artiklen "At give ret, ret at give" af Henrik Zetterberg-Nielsen i tidsskriftet *Passage* (2009) ønsker jeg at gøre opmærksom på, at jeg ikke krediterer forfatteren ret. Hans artikel har væsentlige pointer, som afsnit i min artikel trækker på, og som jeg burde have krediteret. Jeg beklager manglen.

Mindre noter om:

J.M. Miller: *Siegwart, en Klosterhistorie*

Ikke mange er opmærksomme på, hvem det var, der oversatte J.M. Miller *Siegwart, en Klosterhistorie* 1778, som Blicher var så optaget af og næsten brugte som ledetråd for kærlighedshistorien, der var en vigtig del af *Fjorten dage i Jylland*. Den blev oversat af Hans Jørgen Birch, en god bekendt af Blichers hjælpeudgiver med *Nordlyset* pastor Ole Bork i Borup.

Hans Jørgen Birch, dansk præst, blev født 6. september 1750 i København og døde 24. maj 1795 i Middelfart. Birch, hvis fader var overgraver ved Vor Frue Kirke, blev student 1765 og teologisk kandidat 1769.

Han beskæftigede sig først med en forskelligartet litterær virksomhed og blev præst 1778 i Vallensbæk, fra 1779 i Glostrup og sluttede 1791 i Middelfart.

Han skrev en *Bibelhistorie* 1782, som kom i mange oplag, desuden en *Haandbog for Præster* og *Billedgalleri for Fruentimmer*, der indeholdt skildringer af kendte kvinder.

Fra 1778 kender vi så hans klosterhistorie om Marianne og Siegwart. Vi må gå ud fra at Blichers far Niels har ejet et

eksemplar af bogen og at Steen allerede fra barn har kendt historien.

Hvis vi ser nærmere hos Johannes Nørvig *Steen Steensen Blicher* s. 410, så mener han at Steen har set bogen hos Charlotte Amalie Schinkel, (se *Eneste Barn* el. Erik Harbo: *Frøkenen fra Hald*). Steen sidder netop og læser op af denne bog for sin kusine i novellen. Nørvig påviser, hvordan denne bog side for side har inspireret Blicher til *Fjorten dage i Jylland*. Lån eller køb bogen antikvarisk, den er nok værd at eje.

Tænk blot på hans skildring af hans ungdomskærlighed Maren Vogt Hartmann i Randlev præstegård i 1796. Se *Blichers selvbiografi*, Blicherselskabets udgave 2019 s. 38.

Oplysninger kan også findes i Søren Vasegaards *Fra Blichers Tid* s. 34

Bogsalg:

Selskabet har mange bøger og de er billige og er samtidig det eneste udbud af Blicherbøger ud over hvad man kan finde på nettet. - Gå ind på vores hjemmeside. Som medlem kan vi give dig en ekstra stor rabat. Bogsalget ligger endnu hos Erik Harbo, Havelodden 64, 4000 Roskilde. erik.harbo@mail.dk tlf. 46373920

BLICHERNOTER indeholder:
Berigtigelse af Essay af Henrik Ljungberg se s. 19
Referat af Årsfesten
Tilbageblik ved Erik Harbo
Nye kræfter i Malvinas hus, Spentrup
"Tak for din Tasso": Ivan Z. Sørensen
Ny bog om Halds kunstværker
Notitser og bogsalg

Adresser:

Blicheregnens Museum: 8720 5030
blicheregnensmuseum.dk Se på nettet
E Bindstouw. Ring 23669286 el. 22677743. Se på nettet
Herningsholm: Se på nettet, museummidtjylland.dk Tlf. 96261900
Malvinas Hus, Spentrup 1. maj - 31. oktober: lørdag og søndag kl. 14-17 samt efterårsferien 14-17

OBS For et fremtidigt formål beder vi selskabets medlemmer sende os deres mailadresse hvis de ikke har gjort det endnu.

Man benytter følgende mail:
erik.harbo@mail.dk

Bestyrelsen for Blicher-Selskabet

Formand: chefkonsulent Peder Porse
Sekretær og kasserer: James Lerche
Høje Gladsaxe 11, 2.tv. 2860 Søborg, tlf. 25533266 glerche@gmail.com
Lektor Dorrit Færk Møller
Museumsinspektør Marianne G. Hougaard
Samlingschef Jesper Meyer Christensen
Provst Per Vibskov Nielsen
Lektor Ivan Z. Sørensen
Pastor Mads Jacob Iversen
Pastor Peter Ulvsgaard
Suppleanter: Arkæolog Dorthe Kaldal
Tilknyttet som rådgiver Erik Harbo
Antal medl.: ca. 250 husstande
Medlemskab: Husstand: 200 kr.
Udland og institutioner: 250 kr.
Danske bank reg. 1551 4090780
el. giro 409 0780
IBAN DK91 3000 0004 0907 80
Blicher-Selskabets adresse:
Peder Porse, Boesvej 2, Svejstrup Enge
8660 Skanderborg, pp@pederporse.dk, tlf. 86577305/ 21407355
Blichernoter udgives 3 gange årligt, ISSN 1602-2742
www.blicherselskabet.dk
Blicher- Selskabet CVR nr.15320435

19. april 2024 kl. 16. Generalforsamling i Johannesgården, se indkaldelsen

Blicheregnens Museum Thorning:

Tirsdag 9. april kl. 19.30: Blicher og en Landsbydegn - 200 år - foredrag

15. juni - 20. oktober: Blicher og Herregårdene - ny udstilling
Blicher-Selskabets årsfest, Dato foreligger ikke endnu.

Fredag d. 11. oktober 2024 kl. 10.00 Blicher sangcafe i Spentrup sognegård. Inger Nygaard Kaad og Peter Elmelund